

De Cenote van Ekeren

Tijdens de wedstrijddagen van het Open Belgisch Kampioenschap onderwaterfotografie en -videografie dat plaatsvond in september 2020 deden er geruchten de ronde dat er zich in de Put van Ekeren een grot bevond. We hadden hier nog nooit over gehoord en nieuwsgierig als we waren, gingen we op zoek naar die plek.

Foto: Filip Staes.

Op het einde van de lange, brede tunnel splitste deze zich in een tweede grote ruimte.

Het OBK wordt normaal gesproken opgesplitst in twee periodes, eentje in het voorjaar en de tweede in het najaar met een zoet- en zoutwatergedeelte. Het afgelopen jaar (2020) kon dit echter niet zo doorgaan wegens de coronamaatregelen. Uiteindelijk werd er door de organisatie beslist om de wedstrijd in één aansluitende periode van negen dagen te laten plaatsvinden in september, waarbij de deelnemers zelf konden kiezen of ze in het zoete en/of zoute water wilden springen. Er waren vijf categorieën: close-up/macro, visportret, groothoek met en zonder model en thema. Het thema was 'Mens en natuur: de invloed van de mens op het onderwaterleven'.

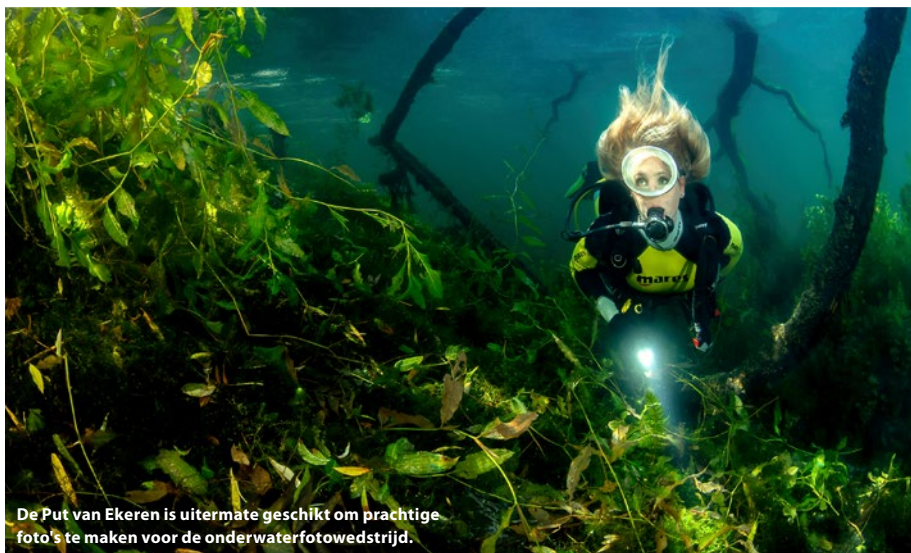
Het was een zonnige doordeweekse dag toen ik met mijn model Merel Bocken had afgesproken om foto's te gaan nemen voor de categorieën 'groothoek met model' en 'thema'. Na een eerste sessie, die we op de steiger hielden, maakten we ons klaar om het water in te gaan. De zichtbaarheid was prima en er was volop leven te bespeuren. Duizenden baarsjes zwommen ons om de oren, terwijl snoeken geduldig poseerden. De karpers hielden meer afstand en de zeelten, die normaal gezien moeilijk te benaderen zijn, leken nu meer aandacht voor elkaar te hebben. Na de eerste duik en een korte pauze kregen we te horen dat er aan de linkerkant van de put, bij de invalidentrap, een bijzonder fenomeen te vinden was. De waterplanten waren daar zo uit de kluiten gewassen dat ze een dak hadden gevormd, waardoor er een soort natuurlijke grot ontstaan was. Het had onze nieuwsgierigheid wel gewekt, maar we besloten toch om onze planning te volgen en naar rechts te duiken. Merel poseerde met veel geduld tussen de waterplanten, onder en boven boomstammen en als we een snoek tegenkwamen wist ze onmiddellijk waar ze post moest vatten. Twee duiken zonder kap in de maand september begonnen voor haar toch door te wegen en we besloten niet terug te zwemmen, maar onmiddellijk het water te verlaten.

Tijdens de lange terugweg, die we te voet aflegden, konden we onze nieuwsgierigheid toch niet onderdrukken en we besloten om door te stappen tot bij de invalidentrap. De instructies waren om naar rechts te gaan, maar na enkele minuten hadden we door dat dit niet de juiste route was. We besloten om het langs de andere kant te proberen en al snel doemde er een enorme muur van

Merel Bocken poseert bij een snoek.

Foto's (3): Filip Staes.

De Put van Ekeren is uitermate geschikt om prachtige foto's te maken voor de onderwaterfotowedstrijd.

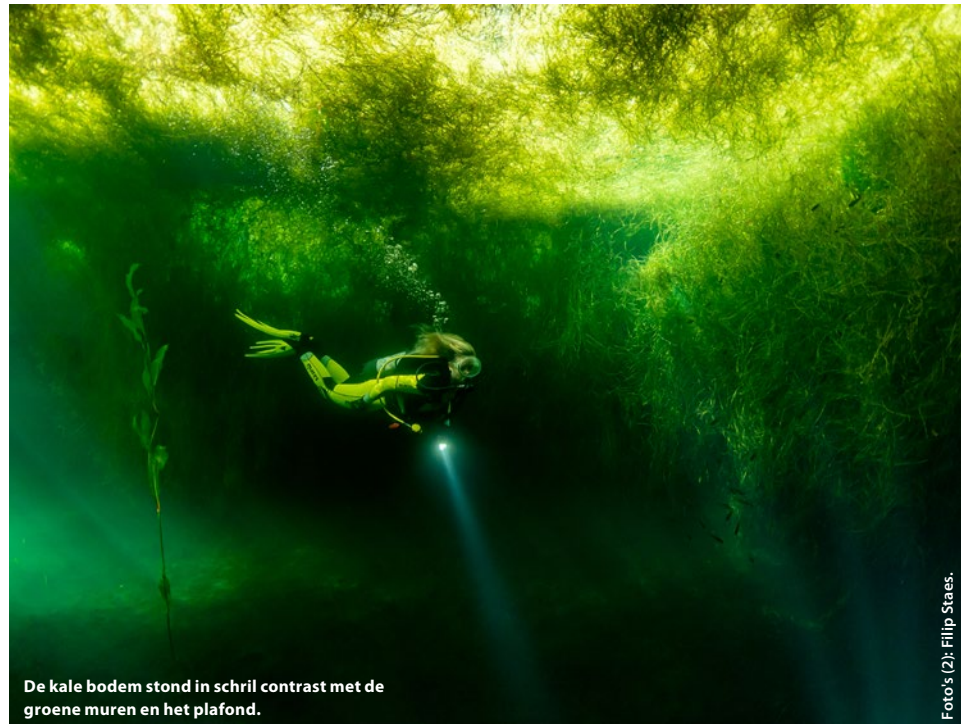

Een koppeltje zeelten.

De grot: een muur van planten doemt op.

waterplanten op. Het leek wel een versterkte burcht. Tientallen meters ver zagen we waterplanten die op sommige plaatsen tot aan het oppervlak reikten. We vonden vrij snel een opening en baanden ons een weg naar binnen. Het duurde even voor mijn ogen gewend waren aan de duistere omgeving, maar al snel zag ik een ongelofelijk grote ruimte voor me, met hier en daar prachtige zonneharpen [nvdr: zonnestrallen – ook wel Jacobs ladder genoemd] die zich langs de boven- en zijkanten tot op de bodem wierpen. Wat een prachtig schouwspel. Het deed me denken aan mijn duiken die ik lang geleden in de 'Cenotes van Yucatan' maakte. Daar had je ook van die prachtige zonneharpen die het glasheldere water doorboorden. We volgden de lange, brede gang die zeker vijftien tot twintig meter ver

De kale bodem stond in schril contrast met de groene muren en het plafond.

Foto's (2): Filip Staes.

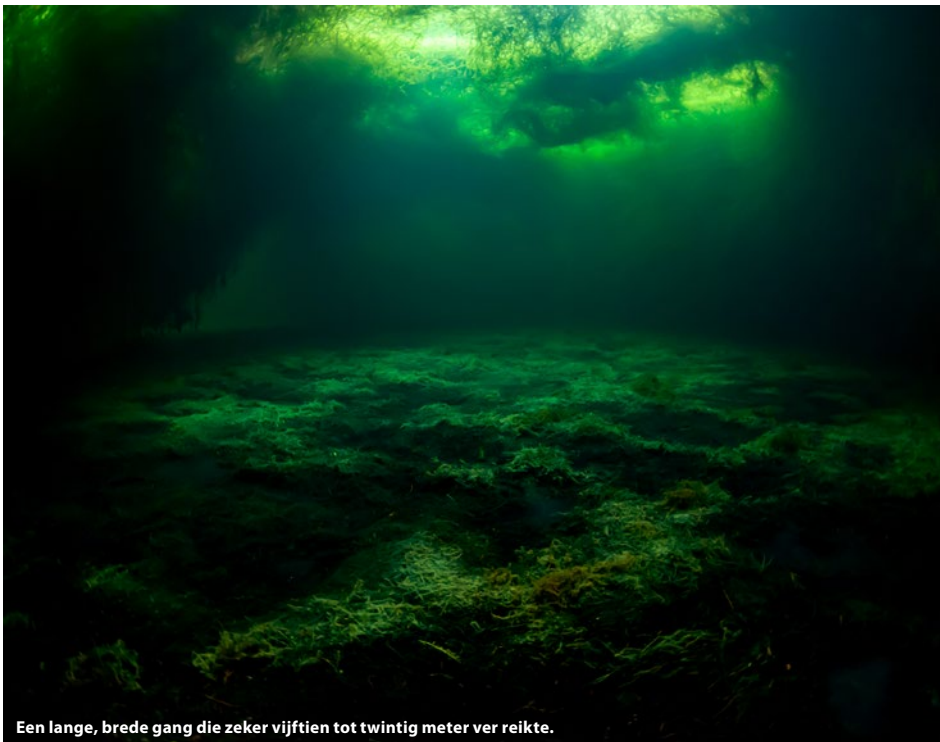

De waterplanten aan de kant van de invalidentrap vormden een grot.

De prachtige zonneharpen gaven je het gevoel alsof je in 'Cenotes van Yucatan' dook.

Foto's (B): Filip Staes.

Een lange, brede gang die zeker vijftien tot twintig meter ver reikte.

reikte en zagen dat er zich aan het einde van de gang een tweede grote ruimte bevond. Op de scheiding hingen er wortels door het plafond die het geheel een mystiek tintje gaven. De kale bodem stond in schril contrast met de groene muren en het plafond. Ondanks het feit dat we ons niet te dicht bij de bodem begaven en met een voorzichtige kikvorsslag voortbewogen, merkten we na een tijdje dat we toch sediment van de bodem opgeworpen hadden. We verlieten de grot langs een andere kant en zwommen terug richting de andere steiger. Wat een ervaring! Alhoewel er duikers zijn die beweren dat dit niet de eerste keer is dat zo'n fenomeen zich voordoet in de Put van Ekeren, was het voor mij toch een unieke belevenis in de achtentwintig jaar dat ik er ga duiken.

Achteraf ben ik er nog enkele keren naartoe geweest. De laatste keer was een maand later in oktober en dan kon je de fundamenteën nog wel zien, maar toen waren het plafond en sommige muren al deels ingestort. Het was een bewolkte dag en dat scheelde ook een pak met de lichtinval. Ik ga nog lang nagenieten van die allereerste cenoteduik in de Put van Ekeren. Je kan je niets beter voorstellen als onderwaterfotograaf dan daar te mogen rondzwemmen met een fantastisch model in een feestelijk decor. ■

FILIP STAES

Filip Staes is geen onbekende in de onderwaterfotografie wereld (www.fsfotografie.be). Hij behaalde de afgelopen twintig jaar vele podiumplaatsen tot ver over de grenzen heen. In 2020 richtte hij zijn eigen onderwaterfotografie-academie op waar je onder andere workshops, themaduiken, groepsreizen en individuele opleidingen van starter tot gevorderde fotograaf kan volgen. Op www.o-f-a.be vind je daarover meer info.

De grot in verval einde oktober.